

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 45 (1)

Izdan 1. Aprila 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6930

„Kühne“ mezögazdasági gépgyár r. t. Moson, Ugarska.

Stroj za sejanje u redovima, sa prstenom za pomeranje.

Prijava od 22. marta 1929.

Važi od 1. novembra 1929.

Traženo pravo prvenstva od 19. marta 1929. (Ugarska).

Do sada opšte poznati strojevi za sejanje u redovima pokazali su se kao nepraktični, jer nije dovoljno osigurano jednako merno razdeljivanje sejaćeg materijala i jer podešavanje količine sejaćeg materijala i njeno regulisanje za vreme rada nije bilo dovoljno tačno, a nije se vršilo ni sa dovoljno prostim sredstvima.

Cilj pronalasku je da stvori stroj za sejanje u redovima, sa prstenom za pomeranje, koji i sitno i krupno semenje pri sejanju jednakomerno razdeljuje, pri čemu je je omogućeno i pojedinačno sejanje i lačno podešavanje količina sejaćeg materijala, a istovremeno rešeno je na prost način regulisanje količine sejaćeg materijala za vreme rada.

U tome cilju snabdevena je, jedna poluosovina — poznate sejaće osovine, koja se sastoji iz dve poluosovine od kojih se jedna može postrance pomerati, a druga je čvrsta, ali obe poluosovine obrću se oko zajedničke geometrijske osi — sa sejaćim prstenom u kome su predviđene rupe za zahvatanje; na drugoj poluosovini utvrđeni su organi, koji regulišu efektivnu širinu rupa za zahvatanje na sejaćim prstenima, a osim toga je iznad rupa za zahvatanje montiran organ za regulisanje zahvaćene količine semenja, koji se može podešavati i za vreme rada.

Dalje je u smislu ovog pronalaska i prečnik novih sejaćih prstenova veći od dosadanih, da bi se omogućilo pojedinačno sejanje, a na spoljnjem rubu sejaćih prstenova raspoređeno je najmanje 15 rupa za zahvatanje. Delovi koji se odnose na sejaće prslene i na organe za podešavanje širine rupa za zahvatanje, zakošeni su (koso postavljeni) prema sejaćoj osovini i jedan prema drugom, tako da pri podešavanju u nulti položaj obrazuju sejaći prsten i organi za podešavanje širine uske i dobro dejstvjujuće rupe u obliku kašike.

U smislu pronalaska snabdeven je veći broj rupa, jednog sejaćeg prstena, sa deonom skalom, pri čem je deoba (podešavanje) određeno relativnim položajem ove skale i odgovarajućeg organa za podešavanje širine.

Najznatnija preimućstva ovog pronalaska, osim jednakomernog razdeljivanja sejaćeg materijala, prostog i lačnog podešavanja i regulisanja stroja za vreme rada, sastoji se u tome, što na količinu setve ne mogu uticati spoljne sile, jer su kako sejaći prsleni, tako i organi za podešavanje širine, montirani na sejaćoj osovini, pa se prema tome zajednički obrću i nisu izloženi nikakvom štetnom trenju; osim toga su sejaći levci odeljeni od čvrstih postranih stena, tako da se podešavanje sejaćih prstenova ne menja ni kad se sejaće brazde izdižu; seme lakše dolazi u kašikaste zahvatajuće rupe, usled njihovog pogodnog oblika, a usled kašikastog oblika ovih rupa omogućeno je pojedinačno sejanje, u nul položaju ili malom podešavanju.

Na priloženim crtežima predložen je radi primera, jedan oblik izvođenja stroja za sejanje u redovima, sa prstenom za pomeranje.

Sl. 1 je pogled od natrag, u položaju kad su rupe podešene na stanovitu širinu.

Sl. 2 je isto pogled od natrag u položaju u kojem su rupe za zahvaćanje podešene na nulu.

Sl. 3 je presek prema liniji III — III iz sl. 1.

Sl. 4 je čeonni pogled gledan od ručnog točka, kojim se vrši podešavanje.

Na čvrstoj poluosovini (2) (sl. 1) učvršćeni su sejači prstenovi (2) (sl. 3) na kojima su izbušene zahvaćajuće rupe (3). Prečnik sejaćih prstenova je veći, od prečnika poznatih sejaćih prstenova; u predloženom slučaju izbušeno je na spoljnim rubovima sejaćih prstenova 20 rupa za zahvaćanje. Na pomerljivoj poluosovini (4) (sl. 1) učvršćeni su podešavajući bubnjevi (5), koji služe kao organi za podešavanje širine. Ovi bubnjevi su tako oblikovani i tako raspoređeni, tako da svaki pojedini podešavajući bubanj može s jedne strane primiti njemu pripadajući sejači prsten. Odgovarajući delovi sejaćih prstenova (2) i bubnjeva (5) snabdeveni su, u svemu prema sejačkoj osovinu i jedan prema drugome, sa zakošenjima (6) usled čega se pri podešavanju na nulli položaj, obrazuju uske, kašikaste rupe za zahvaćanje (sl. 2).

U četiri simetrično raspoređene rupe za zahvaćanje, koje se nalaze u redu rupa na krajnjem, desnom, sejaćem prstenu (2) (sl. 1) urezana je deona skale, pri čemu se podešavanje određuje relativnim položajem ove skale i pripadajućeg bubnja (5).

Iznad sejaćih prstenova (2), nalazi se regulišuća osovina (8), koja služi kao regulator, a snabdevena je polukružnim udubljenjima (9) (sl. 3); ova regulišuća osovina reguliše visinu zahvaćenog sejaćeg materijala, kojeg zahvaćaju rupe za zahvaćanje (3), a istovremeno služi, zajedno sa vođicama (14) sl. 1 za podešavanje širine zahvaćenog sejaćeg materijala, koji se nalazi u rupama za zahvaćanje. Regulišuća osovina (8) uležajena je zajedno sa sejaćim osovinama (1) (4), u istim postranim zidovima, ručni točak (27) pogoni kako pomerljivu poluosovinu (4), tako i regulišuću osovinu (8). Usled ovog zajedničkog postranog pomeranja podešavaju se zajednički i levi rub bubnja (5), koji podešava širinu i desni rub polukružnih udubljenja (9). Desni rub sejaćih prstenova (2) i desni rub vođica (14) leže u jednoj te istoj liniji, tako, da se desni rub polukružnih udubljenja (9) i desni rub vođica (14) po-

dese uvek tačno u položaj, koji odgovara podešavanju širine rupa za zahvaćanje.

Regulišuća osovina (8) uložena je u čaure koje obuhvataju sejače prstene (2) ali odgovarajuća bušenja ne ispunjava potpuno, radi čega su ova bušenja zatvorena sa polukružnim ulošcima (15), koji su spojeni sa zahvaćajućim pločama (13), nalazećim se u vođicama (14) (sl. 2); Ovi ulošci sprečavaju da kroz pomenuta bušenja izlazi seme (sl. 3). Regulišuća osovina (8) (sl. 1) može se i za vreme rada radi visinskog regulisanja obrnuti oko svoje sopstvene osovine, pomoću podešavajuće poluge (10), pri čem ulošci (15) (sl. 2) slobodno podražavaju obrtanje regulišuće osovine (8); postrano pomeranje sprečavaju vođice (14). Ručica, raspoređena na podešavajućoj polugi (10) (sl. 1) pokreće se iznad skale za podešavanje (12), koja je raspoređena na podešavajućem luku (11), pomoću koje se može naregulisati regulišuća osovina (8) za odgovarajuću vrstu sejaćeg materijala. Regulišuća osovina je sad podešena na minimum, t. j. dejstvujući deo rupa za zahvaćanje (3) može dalje odpravljati samo onu količinu sejaćeg materijala, koja doseže od dna rupa do visine bubnjeva za podešavanje (5) (sl. 3).

Postrane stene (16 i 17) vezane su međusobno pomoću zakivaka, i služe regulišućoj osovinu (8) kao vođice (sl. 1). Zadnja postrana stena sanduka za seme, obrazuje na svom donjem kraju udubljenja, u kojem su, ispod sejaćih prstenova, raspoređeni ulošci (25) (sl. 3). Na dnu pomenutog udubljenja, napravljeni su sejači procepi, duž kojih su, spolja, sa obih strana procepa, učvršćene vođice (19); ove vođice učvršćene su za pomenuto udubljenje, a u njih su ugrane glave levka (18), koje odgovaraju sejaćim procepima i osigurane su rezom (20) tako da su glave lepka (18) potpuno odeljenje od postranih stena.

U sanduku za seme raspoređene su iznad sejaćih prstenova upravljačke ploče, koje upravljaju seme. Za odstranjenje semenja, koje zaostane u sanduku za seme, upotrebljava se, u vođicama (25) smešteni razvodnik (21) koji se pogoni polugom (24) a u ovom razvodniku predviđeni su otvori (22) za ispuštanje semena, koji odgovaraju broju i rasporedu sejaćih prstenova.

Podešavanje i način rada ovog stroja su sledeći:

Pomoću ručnog točka (37) (sl. 1), koji je osiguran proti neholičnom obrtanju, dovodi se, postranim pomeranjem pomerljive poluosovine (4), spoljni desni bubanj za podešavanje (5) na potrebni deo skale podešavajućeg prstena (2), koji pripada tome bubnju za podešavanje, usled čega po-

dešavajući bubnjevi (5) ostavljaju rupe za zahvatanje (3) na sejaćim prstenima (2) otvorene na širini, koja odgovara skali za podešavanje; istim obrtanjem ručnog točka podešava se istovremeno sa bubnjevima za podešavanje (5) i regulišuća osovina (8). Pomoću podešavajuće poluge (10) (sl. 4) obrće se regulišuća osovina (8) oko svoje sopstvene ose (sl. 3) čime se reguliše visina sejaćeg materijala zahvaćenog u rupama za zahvatanje (3). Za vreme obrtanja zahvata sada dejstvujući deo rupa za zahvatanje (3), sejaćih prstenova (2) seme neposredno iz sanduka za seme, koje (seme) provlači ispod regulišuće osovine (8), pri čemu se količina semena reguliše polukružnim, podešenim udubljenjima (9) iza čega se ovo seme, kroz glave levka odn. kroz sejeće levkove prosipa na zemlju. Količina sejaćeg materijala može se i za vreme rada menjati, pomoću podešavajuće poluge (10) (sl. 4).

Podešavanjem sejaćih prstenova (2) u nulli položaj (sl. 2) mogu se uske (kašikaste rupe za zahvatanje 7) upotrebiti za pojedinačno sejanje malih semenki.

Sejaći prstenovi (2) podešavajući bubnjevi (5) ploče (13) ulošci (25) i upravljačke ploče (26) (sl. 3) mogu biti napravljeni iz aluminijskog, čime se sprečava jako štetno ređanje ovih delova, a osim toga sprečava se da bajcujuća sredstva najedaju ove važne delove. Pravljenjem pomenutih delova iz aluminijskog znatno se smanjuje i težina ovog novog stroja, prema do sada poznatim strojevima ove vrste.

Unutar konstruktivnih i radnih granica ovoga stroja, mogu se proizvoljno menjati i njegove oznake, a da se lime sam promena ne promeni.

U ovaj stroj za sejanje u redovima sa prstenom za pomeranje, a i u svaki drugi stroj za sejanje, može se ugraditi stroj za rasipanje veštačkog đubreta.

Patentni zahtevi:

1. Stroj za sejanje u redovima sa prstenom za pomeranje, naznačen sa više, na poluosovini sejaće osovine čvrsto namontiranih sejaćih prstenova snabdevenih rupama za zahvatanje, sa više, na drugoj poluosovini sejaće osovine čvrsto namontiranih

organa za podešavanje dejstvujuće širine rupa za zahvatanje raspoređenih na sejaćim prstenovima i sa jednim regulatorom, kojim se može i za vreme rada regulisati količina zahvaćenog sejaćeg materijala.

2. Oblik izvođenja stroja prema zahtevu 1, naznačen lime, što ima više, na čvrstu poluosovinu sejaće osovine čvrsto namontiranih sejaćih prstenova, kao i više, na pomerljivu osovinu sejaće osovine čvrsto namontiranih podešavajućih bubnjeva, koji služe za podešavanje širine, i sa jednom stojećom regulišućom osovinom, koja se pomena sa postranim pomeranjem pomerljive poluosovine i koja se za vreme rada može obrnuti oko svoje sopstvene osovine radi regulisanja količine zahvaćenog sejaćeg materijala, pri čemu su glave levka raspoređene odvojeno od čvrstih postranih stena i služe za ograničavanje mase sejaćeg materijala.

3. Oblik izvođenja stroja prema zahtevu 1 i 2, naznačen sa više sejaćih prstenova, koji su snabdeveni sa najmanje petnaest rupa za zahvatanje.

4. Oblik izvođenja stroja prema zahtevima 1—3 naznačen kašikastim rupama za zahvatanje dejstvujućim i u nullim položaju, obrazovanim od zakošenja sejaćih prstenova i podešavajućih bubnjeva, koje je zakošenje upravljeno prema sejaćoj osovini i jedno proli drugome.

5. Oblik izvođenja stroja prema zahtevima 1—4, naznačen sa više, na jednom od sejaćih prstenova, raspoređenih rupa za zahvatanje, koje su snabdevene skalom za podešavanje, sejaćih prstenova sa pripadajućim podešavajućim bubnjevima.

6. Oblik izvođenja stroja prema zahtevima 1—5, naznačen sa jednom regulišućom osovinom, snabdevenom sa polukružnim udubljenjima, koja brojno odgovaraju broju sejaćih prstenova, sa zatvaračkim pločama i vođicama, koje zajedno dejstvuju sa polukružnim udubljenjima.

7. Oblik izvođenja stroja prema zahtevima 1—6, naznačen sejaćim prstenovima, zatvaračkim pločama, ulošcima i pločama za upravljanje semena, izrađenim iz aluminijskog da bi se sprečila štetna hemijska dejstva.

Fig. 2

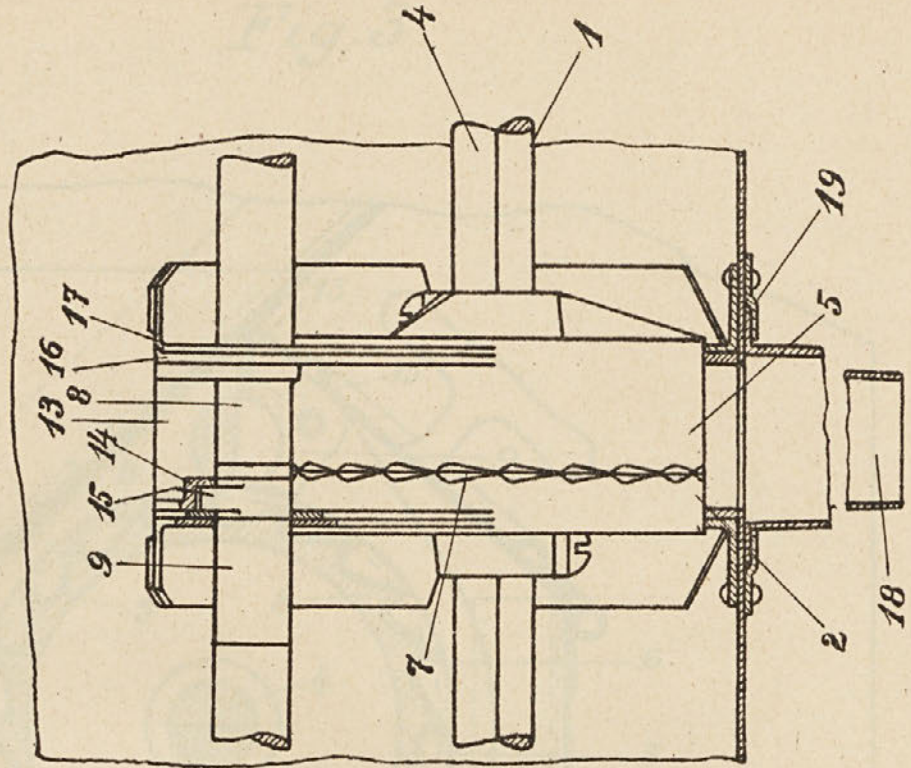

Fig. 4

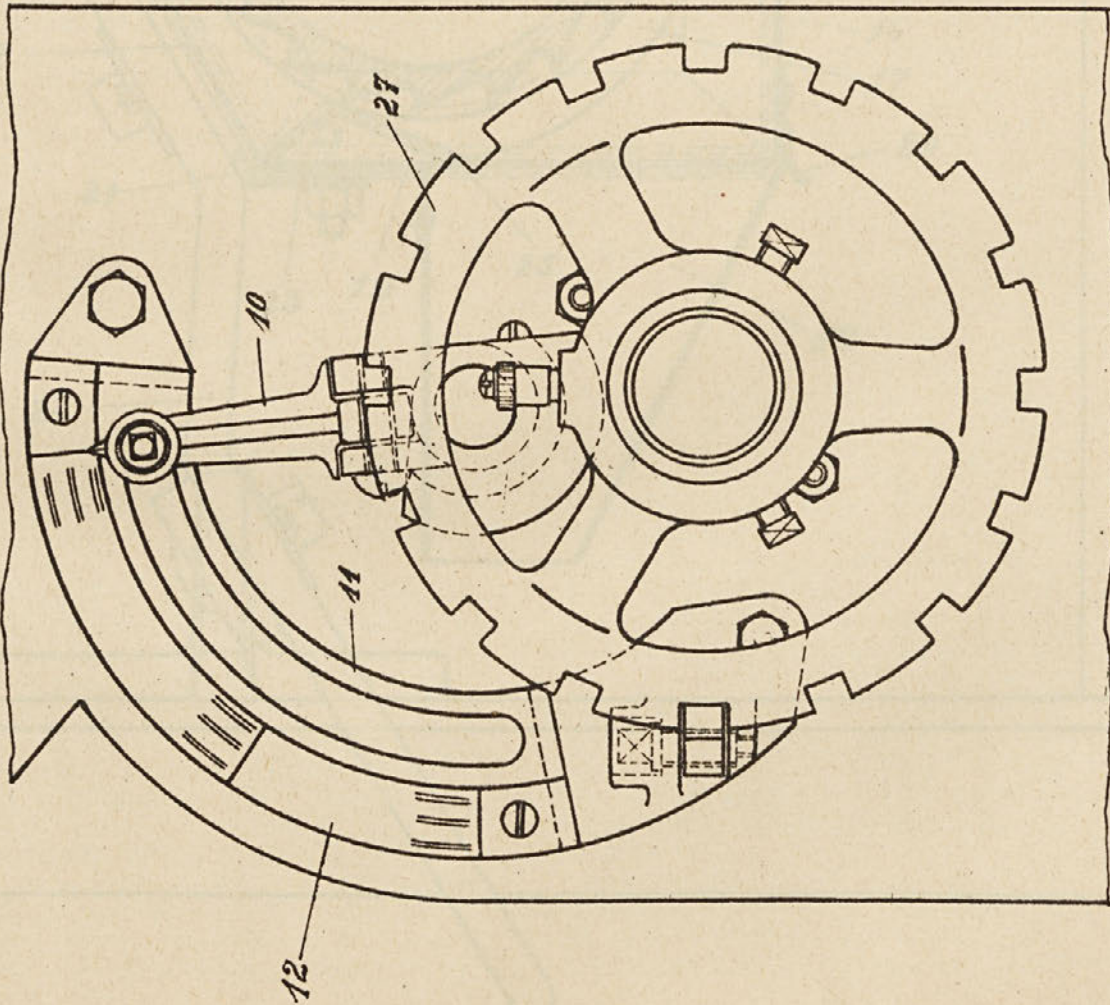

Fig. 3

